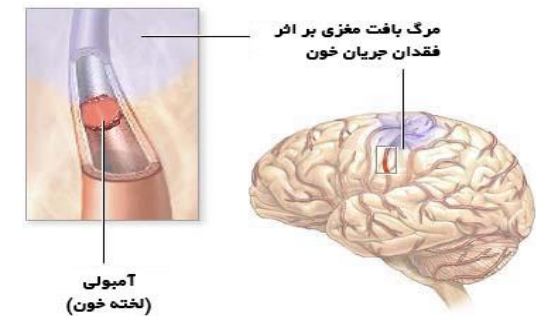

تعریف:

سکته مغزی اختلال در عملکرد بخشی از مغز است. اگر خون رسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف گردد، این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد این وضعیت را اصطلاحاً سکته مغزی می نامند. سکته مغزی می تواند به عللی مانند بسته شدن (رسوب چربی ها در شریان ها) یا پاره شدن یکی از رگ های خون رسان مغز ایجاد می شود.

- سکته مغزی در مردان بیشتر از زنان است.
- مهمترین عامل معلولیت در بزرگسالان، سکته مغزی است.

علائم سکته مغزی چیست؟

علائم سکته مغزی با توجه به نوع سکته، محل بروز آن در مغز و شدت آن مختلف هستند. بیمار ممکن است هر کدام از علائم و نشانه های زیر را داشته باشد:

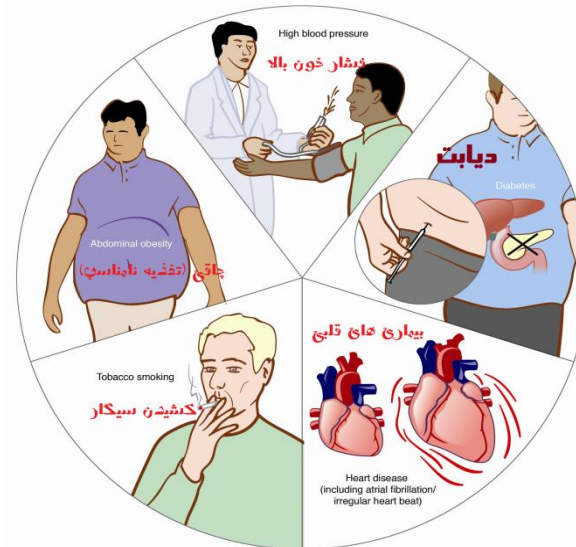
- بی حسی یا ضعف عضلات در صورت، دست یا پا به ویژه در یک طرف بدن
- گیجی یا تغییر در وضعیت ذهنی
- اشکال در سخن گفتن یا درک صحبت های دیگران
- اختلالات بینایی (تاری دید یا نابینایی)

اشکال در راه رفتن، سرگیجه و یا فقدان تعادل و هماهنگی

سررد های شدید ناگهانی و غیر معمول

چه کسانی بیشتر در معرض سکته مغزی می باشند؟

افرادی با ویژگی های ذیل: سن بالا، جنسیت، نژاد (سیاه پوستان بیشتر در معرض بروز سکته قرار دارند)، بالا بودن فشار خون (اصلی ترین عامل سکته)، بیماری قلبی عروقی، کلسترول بالا، دیابت، چاقی، سیگار کشیدن و مصرف مواد مخدر و الکل، ضدبارداری های خوراکی.

راهنمای پیشگیری از سکته مغزی

- توصیه های شیوه زندگی سالم شامل:
- عدم استعمال سیگار
- حفظ وزن متعادل
- ورزش روزانه

- رعایت رژیم غذایی سالم (مقادیر زیاد میوه، سبزیجات
- مقادیر متوسط لبنیات کم چرب و مقادیر کم پروتئین های حیوانی)
- مدیریت استرس
- درمان و کنترل دیابت
- کاهش مصرف کلسترول

آموزش به بیمار و همراه بیمار

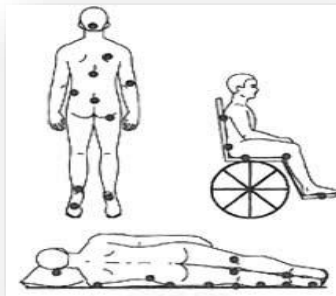
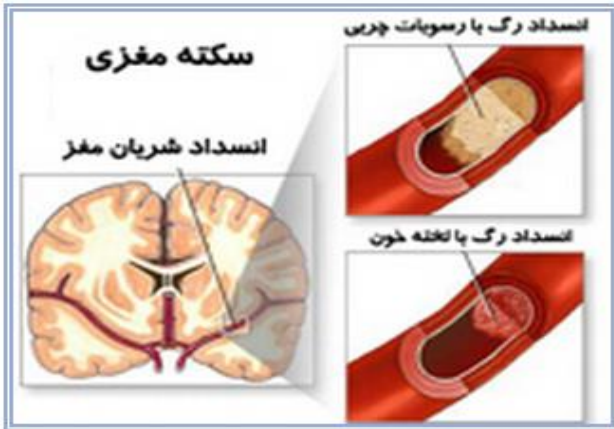
- اشیاء را در محدوده میدان بینایی سالم فرد، قرار دهید و نور اتاق را افزایش دهید.
- در هنگام نزدیک شدن یا صحبت کردن با بیمار مبتلا به کاهش میدان بینایی، در سمت سالم بیمار که بینایی دارد، قرار گرفته و مستقیم به صورت او نگاه کنید.
- تشویق به استفاده از عینک
- همه وسایل مورد نیاز مثل: ساعت، تقویم، تلویزیون را در سمت سالم بیمار قرار دهید.
- برای کاهش دو بینی، بستن یک چشم می تواند مفید باشد.
- بیمار را ترغیب نمایید تا صدای حروف الفبا را تکرار نماید.
- در صورت لزوم از اشاره یا تصاویر استفاده کند.
- برای بیمار محیطی امن ایجاد شود و موقعیت های استرس زا کاهش یابد.
- بیمار را تشویق کنید تا در فعالیت های گروهی شرکت کند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان سمنان
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کوثر
معاونت آموزشی و پژوهشی
واحد آموزش بیماران

سکته مغزی

منبع:

کتاب پرستاری داخلی- جراحی برونر و سودارث مغز و اعصاب
۲۰۲۲ جلد ۱۵

ترجمه: مهسا پورشعبان - دکتر علی اسدی نوقانی

تلفن ICU داخلی: ۳۱۴۲۲۱۱۵

آدرس سایت بیمارستان کوثر سمنان:

<http://kosarhos.semums.ac.ir>

تهیه کننده: مهسا همتیان

کارشناس پرستاری

فروردین ۱۴۰۴

K(E.R)EPP۱۲/۴-۹۶/۳

- ❑ با ورزش دادن دست یا پای آسیب دیده، قدرت، تحرک و کاربری آنرا افزایش دهید.
- ❑ از نیمه مبتلا به عنوان عضو غالب استفاده نشود.
- ❑ اقدام به تهیه وسایلی نمایید که در امر حرکت به بیمار کمک نماید (مثل عصا، واکر، ویلچر).
- ❑ به بیمار آموزش دهید بدون کمک یا بدون وسایل کمکی اقدام به راه رفتن ننماید.
- ❑ از رانندگی یا سایر فعالیت های خطرآفرین به ویژه در شب پرهیز شود.
- ❑ بیمار باید با قسمت سالم دهان اقدام به غذا خوردن کند.
- ❑ مدت زمان خوابیدن بر روی نیمه آسیب دیده بدن محدود باشد.

تشویق بیمار به رعایت رژیم غذایی مناسب:

ابتدا رژیم غذایی بیمار را با پوره یا مایعات غلیظ آغاز کنید، چون این نوع غذاها راحتتر از مایعات رقیق بلعیده می شوند. جهت کاهش یبوست، رژیم غذایی باید کم چرب و کم نمک و پرفیبر (سبزی جات و میوه جات تازه و غلات سبوس دار) باشد.

اقدامات مفید جهت پیشگیری از بروز زخم بستر در

بیمار در صورت لزوم استراحت در بستر:

- تغییر وضعیت بدن جهت جلوگیری از ایجاد زخم بستر هر ۲ ساعت یکبار
- استفاده از تشک بادی
- بررسی روزانه پوست بیمار (پوست بیمار باید خشک و تمیز نگه داشته شود، در صورت وجود قرمزی و زخم باید با پزشک مشورت کرد).